

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گستره شورا در حکومت اسلامی
از دید آیات و روایات

محمد جواد احمدی

سرشناسه	: احمدی، محمدجواد، ۱۳۷۷-
عنوان و نام پدیدآور	: گستره شورا در حکومت اسلامی از دید آیات و روایات / محمدجواد احمدی.
مشخصات نشر	: قم؛ میراث ماندگار، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ص ۱۳۱ / ۵×۲۱ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۲۳۳-۶
وضیعت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۳۱-۱۲۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: مشاوره -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
Counseling -- Religious aspects -- Islam	
شوراهای اسلامی	
Islamic councils*	
مشاوره -- جنبه‌های قرآنی	
Counseling -- Qur'anic teaching	
مشاوره -- احادیث	
Counseling-- Hadiths	
ردۀ بندي کنگره	: ۱۴۰۲-BP
ردۀ بندي دیوبنی	: ۱۴۰۲۱۱۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۴۶۸۲۲۰

نام کتاب: گستره شورا در حکومت اسلامی از دید آیات و روایات
مؤلف: محمدجواد احمدی

ناشر: میراث ماندگار

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲

شمارگان: ۵۰ جلد

چاپخانه: صلواتی

قیمت: ۱۵۰,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۲۳۳-۶

مرکز پخش: قم، ساختمان ناشران، طبقه سوم، پلاک ۳۱۸

انتشارات میراث ماندگار: ۰۲۵ - ۳۷۸۴۲۲۹۸

فهرست مطالب

۵	مقدمه
۶	فصل اول: مفاهیم
۷	مفهوم شورا
۷	مفهوم لغوی شورا
۸	مفهوم اصطلاحی شورا
۹	مفهوم حکومت اسلامی
۱۰	مفهوم لغوی حکومت
۱۱	مفهوم اصطلاحی حکومت
۱۱	مفهوم اصطلاحی حکومت اسلامی
۱۲	فصل دوم: گستره شورا در انتساب رهبری و کارگزاران حکومتی
۱۳	گفتار اول: دلایل مشروعیت الهی ولایت پیامبر ﷺ در عصر حضور و غیبت..
۲۲	ولایت پیامبر ﷺ
۲۴	مرجعیت و ولایت پس از پیامبر ﷺ
۴۰	ولایت امامان در سنت نبوی
۴۶	۱- مرجعیت و ولایت عالمان دینی در عصر غیبت
۴۶	۲- مرجعیت و ولایت عالمان دینی از دیدگاه عقل
۴۸	۳- مرجعیت و ولایت عالمان دینی از دیدگاه منابع نقلی
۵۱	گفتار دوم: نقش شورا در انتساب رهبری

۴ / گستره شورا در حکومت اسلامی از دید آیات و روایات

۶۱.....	دلایل طرفداران نظریه انتخاب (نظریه شورا)
۷۵	گفتار سوم: نقش شورا در انتخاب کارگزاران
۷۷	فصل سوم: گستره شورا در تدوین قوانین
۷۸	گفتار اول: مشورت در احکام یا موضوعات
۸۳	گفتار دوم: جایگاه شورا در تصمیم‌گیریها و تدوین قوانین
۱۰۹.....	فصل چهارم: گستره شورا در اجرای قوانین
۱۱۰	گفتار اول: کیفیت مشارکت افراد در اجرای قوانین
۱۱۱.....	مشارکت مستقیم مشورت دهنده‌گان
۱۱۲.....	مشارکت غیر مستقیم مشورت دهنده‌گان
۱۱۳	گفتار دوم: ویژگیها و وظایف مشاوران در اجرای قوانین
۱۱۴	ویژگیهای مشاوران
۱۲۵.....	منابع و مأخذ

زندگی اجتماعی بشر و چگونگی اداره جامعه همواره به عنوان یکی از نیازهای اساسی بشر در طول تاریخ مطرح بوده است. بررسی اشکال مختلف حکومت‌ها نشانگر تلاش برای به دست آوردن بهترین شیوه برای اداره جوامع می‌باشد؛ دین مبین اسلام نیز که داعیه‌دار کامل‌ترین دین‌ها و برترین برنامه‌ها برای زندگی انسان می‌باشد در زمینه حکومت و اداره زندگی اجتماعی انسان برنامه‌ها و سازوکارهای خاصی دارد. یکی از سازوکارهای خاص اسلام در عرصه حکومت، تأکید بر امر مشورت حکومت با مردم در امور حکومتی است. مراحل مختلف این تحقیق در چهار فصل پیگیری شده است: در فصل اول به کلیات و مفاهیمی چون مفهوم شورا و حکومت اسلامی پرداخته شده، در فصل دوم دلایل مشروعیت ولایت پیامبر ﷺ و امامان و مرجعیت دینی عالمان دینی در عصر غیبت از دیدگاه قرآن و احادیث مطرح شده است، در ادامه، نقش شورا در انتصاب رهبری و انتخاب کارگزاران بررسی شده است. گستره شورا در تدوین قوانین، با دو مبحث مشورت در احکام یا موضوعات و گستره شورا در تصمیم‌گیری‌ها و تدوین قوانین فصل دیگری از این پژوهش می‌باشد. در فصل چهارم، گستره شورا در اجرای قوانین با مطرح کردن کیفیت مشارکت مردم در اجرای قوانین و ویژگی‌ها و وظایف مشاوران بررسی شده است.